

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{2}$ an 3 cor., $\frac{1}{4}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 80 bani pe laș mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{2}$ an 7 cor., $\frac{1}{4}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplădoi Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se însoțesc.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Ti-
pografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Beriat „la loterie”.

Câteva constatări.

Depart de noi ori-ce animosități, nici prin gând nu ne trece să reîn-
cepem discuția urgisită, de natură perso-
nală. Cu toate aceste datorințe avem
să facem unele constatări, referitoare la
ținuta din timpul din urmă a ziarului
românesc din Arad.

Să relatăm câteva momente mai în-
semnate.

În toamna anului trecut, cu ocazi-
nea alegerilor pentru parlamentul ma-
ghiar, oamenii din jurul „Tribunei Po-
porului” pentru moment au respectat
voinea partidului nostru național și pe
față au rămas pe lângă pasivitate. *Se*
zicea însă de pe atunci, că *Rusu Șir-
ianul* ar fi umblat ca cortez cu guverna-
mentalul *Kristoffy József* ba s’r fi spri-
ginit și candidatura lui *Sever Bocu*.

N’am dat crezământ acestora. Am
tăcut.

Imediat după terminarea alegerilor
dietale „Tribuna Poporului”, într-o serie
de articoli, pe barbă proprie, contra so-
lidității proclamate câteva zile mai
nainte, fără nici o rezervă, a desfășurat
steagul activității parlamentare.

Ce rost a avut cortul după ploaie,
nu înțelegem. Acest zor activist, dacă
il analizăm mai de aproape, ne pare di-
rect ridicol. Observare însă n’am făcut
grăbiților activiști. Polemii n’am în-
ceput.

‘Ia venit cuiva în minte să pună
la discuție programul dela 1881. „Trib-
Poporului” imediat a pus mâna pe ou-
țit și a început să taie din programul
partidului național român, până ‘Ia fă-
cut schelet.

Operatorilor programului, pe baza că-
ruia stăm astăzi cu toții, că membri ai par-
tidului nostru național ne numim, le-am
spus la timpul seu păreriile noastre. Se
vede că unele observări au prins, de
oare-ce dl *Eugen Brode*, care odinioară
a făcut prav și cenuse pe *Miron Roma-
nul*, pentru-că acesta s’a pronunțat în
organul seu contra autonomiei Ardealu-
lui, și care acum cerea și propunea ceea-ce
„trădătorul” *Metropolit* a propus — a
încoțat cu articolii sei de propagandă re-
visionistă.

Peste aceste deci încă am fi trecut,
Au venit revoltătoarele ordinațiuni
ale ministrului *Wlassics*, referitoare la
maghiarizarea școlălor primare confe-
sionale. Neînfricații naționaliști dela
„Tribuna Poporului” au „combătut” în-
tr’un articol sec aceste ordinațiuni nu-
mai din punct de vedere pedagogic.

Prin ordinațiunile respective este
atacată în primul loc naționalitatea no-
astră și numai indirect principiile peda-
gogice.

Lupta noastră zilnică este purtată
pentru apărarea limbii și a legii no-
stre, pentru națiunea și biserica no-
astră, ear’ nu pentru teoriile lui Pesta-
lozzi, cari cad în altă categorie.

Așa dară „surata” din Arad a do-
vedit în cazul acesta o conduită subori-
ce critică.

Vine acum chestia Iancu în dis-
cuția congregației comitatului Arad. Un
membru român, Dr. *Stefan C. Pop*, pro-
voacă o discuție energică pe chestia
Iancu. A rămas însă singur. Adeocă
a spus și Dr. I. Suciuc câteva vorbe.

Ce va să zică aceasta? Unde au
fost neînfricații naționaliști dela „Trib-
Pop.”? Unde au fost aceia, cari veci-
nic injură și critică pe alții, cari la
fiecare moment își viră patenta națio-
nală sub nas?

Mă rog, să nu ne creadă nimeni
rătăcioși. Poate membrii consorțiului
numit „Trib. Pop.” n’au știut, că dl Dr.
Stefan C. Pop va aduce în discuție nu-
mele lui Iancu, de aceea nu s’au pre-
sentat la ședința congregației.

Era însă o altă chestiune, care le
impunea direct prezentarea.

La ordinea zilei era pusă o pro-
punere, ca rebelului *Kossuth* să ‘i-se
ridice un monument pe banii statului.
Membrii români trebuia deci toți să se
presinte și să ‘i-a poziție contra acestei
proponeri. Cum se vină statul — cum
foarte potrivit a observat dl *Stefan C.
Pop*, — să ridice din banii țării monu-
ment lui *Kossuth* când nouă Români-
lor guvernul nici pe banii nostri pro-
prii nu ne permite să ridicăm o mo-
destă cruce la mormântul entusiastului
erou *Avram Iancu*?

Mangriștii n’au avut însă nici un
cuvânt la acest punct, dovadă, că nu
s’au prezentat la ședință. Mai mult.
Despre ședința aceasta au scris în ter-
minii cei mai incolori, reprobând chiar
printre gire energice și entusiaste ținută
a dlui St. C. Pop.

Când „contrații” dela Arad nici de
chestia Iancu nu se mai însuflețesc,
atunci care le este idealul? Program
național nu le trebuie, solidaritatea de
partid o abandonează, fac grupare a
parte cu program și tactică separată.

Să ne ierte ori-cine, dar’ toate au
marginii. Mai zilele trecute teribilii din
Arad ne împărșeau nouă lecții, că nu
luăm poziție în sfacerea călătoriei lui
Tocilescu. Neconținut să acăț de frun-
tații români, cari își permit să nu se
abată dela programul și conduita par-

tidului național român, cari nu voesc să
asculte evanghelia dela Arad.

Când e vorba de terfelirea și in-
jurarea Românilor, gazeta aradană este
neîntrecută în limbute. Când însă ar
fi trebuit să apere cauza română în
congregația din Arad, sunt muți și
nu ‘i găsești nici cu luminarea. Că nu
s’au prezentat la ședință, e o rusine.
Ceea-ce fac însă la adresa dlui St. Pop.
e o adevărată nemernicie.

Atât de departe merg naționaliștii
din Arad cu animositatea și oportuni-
mul, încât mai vin și cu insulte și in-
sinueări ticăloase, pentru că Dr. *Stefan
C. Pop* cu peptul deschis a susținut o
energică luptă față de șovinism, pentru
Iancu, care nouă ne este cel puțin atât
de scump, ca Maghiarilor *Kossuth*.

Își bat joc de aceasta momentu-
oasă luptă, pentru-că *Stefan C. Pop* a
provocat-o, pentru-că interesele de clică
așa cer.

Ori-care om cu judecata rece și
inima curată trebuie să condamne mișe-
leasca purtare a preținților gazetari ro-
mâni din Arad.

Nu ‘i destul, că foile jidano-ma-
ghiare atacă în modul cel mai mărvav
pe avocatul *Stefan C. Pop*, nu ‘i de
ajuns, că un torent de insulte s’a nă-
pusit asupra acestui viguros Român,
todeauna conștin de datorința ce o are
față de partidul național român, — pentru
că a amintit pe *Iancu* alături de *Kos-
suth*; nu ‘i destul, că haitele nebunele
dugmanilor nostri de moarte asumă
plebea contra lui St. C. Pop, nu ‘i de-
stul că advocații străini din Arad în-
treprind acțiune, ca să nimicească pe
advocatul român, care cu cea mai mare
abnegațiune s’a espuz tuturor pericole-
lor și persecuțiunilor în interesul ro-
mânismului. Toată acestea nu s’at de-
stule. Mai vine și „Tribuna Poporului”
să arunce cu noroiu în acest Român
cinstit. Infecția ei merge până acolo în-
că ‘i denegă lui St. C. Pop până și dreptul
de a fi vorbit în congregația din
Arad în numele tuturor Românilor, ca-
ci-când *Iancu* nu ar fi al tuturor Româ-
nilor. ‘Tie scârbă să cetești în „Trib-
Pop.” că St. C. Pop ‘i-a ridicat vocea,
s’a espuz la ploaia gloanțelor șoviniste
numai ca să ‘i facă reclamă. A afirma
așa ceva însemnează adevărată imbeci-
litate. Adeocă cine nu întreabă pe *Rusu
Șirianu* unde, când și ce să vorbească
este un reclamagiu!

„Tribuna Poporului” a dovedit și
în cazul acesta, că nu dispune de nici
o basă morală, că nu se poate ridica
din mlaștina insultelor personale, că
este o foaie de clică, care în loc
să împlinescă o misiune națională în-

roduce corupția în gândirea româ-
nească.

Am făcut aceste constatări din da-
torință publicistică, nu din rancoare
personală.

Ori-care Român nepreocupat tre-
buie să judece astfel. Aceste s’at fapte, cari
nu pot fi ținute prin eventuale injurii,
zeflemisări și „hai s’iotiruri” termeni
proprii consorțiului din Arad.

Sibiu, 12 Aug. 1902.

*Eară la Ischl. Prim-ministrul
austriac a sosit ieri la Bătoț, ca să
continuu pertractările cu Széll în che-
stia pactului. La finea săptămânii
Széll și Körber vor merge din nou la
Ischl, ca să raporteze Majestății Sale
despre rezultatul conferărilor.*

Nu s’unt șovinism. Jidanii dela
„Budapesti Napló” constată cu mare du-
rere, că ei, nația, adeocă Maghiarii și Ji-
danii nu s’unt destul de șovinism. Alt-
fel nu s’ar întâmpla lucruri, ca cel pe-
treut în Arad, unde „un avocat valah
a avut temerara obrăznicie să amin-
tească împreună pe *Kossuth* Lajos cu
Avram Iancu”. Korn și soții lui nu ar
irita pe Maghiari cu banchete, ear’ Slo-
vacii nu s’ar îmbrățișa în T.-St.-Martin
cu Cehii, dacă Maghiarii ar fi destul de
șovinism. Așa grăiește perciunatul dela
„Bud. Napló”. Zice, că naționalităților
le-au prea crescut coarnele, deci mai
mult șovinism se pretinde dela națiunea
unică alcătuitoare de stat. Ar fi ei, Ji-
danii destul de șovinism — spune *Evreul* —
dar’ nu ‘i lasă agrarii și ultramon-
tani, cari le denegă „patriotismul”
prezentându-i ca geșetari. — Aioi a
cum nimerit Săfar Zeligul dela „Buda-
pesti Napló”.

Gimnaziul din Cilli. După
cum comunică foile slovene, chestia gim-
naziului din Cilli a fost rezolvată
astfel, că clasele paralele slovene au
fost mutate din orașul Cilli în satul
Gaberie. Gimnaziul va fi completat
cu toate clasele.

Reforma administrativă și
corupția. De două decenii se tot căntă
în Ungaria pe coarda reformei admi-
nistrative, dar’ ispravă nu s’a făcut și
nici nu credem să se facă. Nepotismul
și altfel de corupție așa s’unt de înrădă-
cinate la noi, încât nici cei chemați să
curețe țeara de ele nu par a crede în
vr’un succes. Eată, ce scrie d. e. o
foaie liberală: „Cât de ferbinte și de

generală e dorința unei mari reforme
administrative, tot dorință a rămas, pen-
tru-că și dacă dl Széll, imitând pe pre-
decesorii săi de un deceniu, o pune în
fiecare an în perspectivă, noi s’untăm
azi despre șansele realității acestei do-
rințe încă cu totulul tot nelămurit.
Până acum a fost todeauna așa, că dacă
a ajuns un ministru de interne până
acolo, încât să poată zice: acum s’unt
aproape gata cu proiectele administra-
tive, el trebuia să plece și următorul
lui începea lucrul de capo”.

Cehii și Nemții. Un politician
ceh a publicat în „Allgemeine Zeitung”
din München un proiect foarte intere-
sant despre modul, cum s’ar pute
aplana chestiunea de limbă între Nemți
și Cehi. Amintitul politician propune
că în întreaga Austria, deci și în Bos-
nia, limba statului să fie cea
germană, în schimb însă peste tot
locul unde numărul Cehilor întrece
anumite procente în școală, la comună
și în administrația cercuată să fie în-
trodusă limba cehă. Planul acesta
este viu comentat de întreaga presa
austriacă și a aflat aprobare atât în
cercurile Nemților, cât și la Cehi. Prin
această cel puțin pentru un timp oare-
care s’ar pune capăt deistabililor
certe ivite între Germani și Cehi pe
chestia limbii.

„Neuösterreich”. Ziarul militar „Reichs-
wehr” din Viena, într’un articol scris din in-
cidental iubileului gen. *Appel*, guvernorul Bosniei
și Herțegovinei, numește provinciile ocupate
„Neuösterreich”. Acest termen ocașional a făcut
pe Unguri să protesteze teribil, de oare-ce și a
lor este Bosnia. Ne mirăm, că nu pretind Un-
guri să fie numită Bosnia „Uj-Magyarország”,
de oare-ce fiind înrudiți cu Turcii, terminul
acesta, probabil, ar fi mai potrivit.

O nouă demonstrație contra
Imnului poporal. Foile evreo-ma-
ghiare din Budapesta, în frunte cu
„Független Magyarországi”, joacă un nou
canean de indignație patriotică. În Chi-
ohinda-mare ședeau într-o grădină pu-
blică mai mulți Germani — între ei
și dl Korn, red. dela „Grosskikindaer
Zeitung”, în societate cu oățiva Serbi.
La altă masă o societate neomaghiară.
Un membru al societății germane cere
cântarea Imnului poporal, care e ascu-
tat de Germani și Serbi în picioare și
salută la fine cu „Hoch” și „Jivio”. Pre-
torul Vogel (!) și niște funcționari au cerut
cântarea lui „Mégyis hunozat a német” și
numai după-ce s’a terminat aceasta, a
oprit vice-căpitanul poliției continuarea
concertului. Și eată acum pe Korn tră-
dător de patrie, ear’ Vogel și compania
salvatorii „ideii”!

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Unificarea limbii literare române.

(Urmare.)

Apoi chiar din slavonismele, tur-
cismele și alte străinisme, cari le avem
în limbă, unele s’unt numai locale;
ear’ acelea, cari s’unt generale, s’unt
mult mai puțin întrebuintate decât vor-
bele romanice. Vocabularul nostru usual,
care determină caracterul limbii, este
în marea lui majoritate latin. Dl Hagdén,
în teoria circulațiunii cuvintelor, a luat
ca exemplu o doină din Dobrogia, unde
în influența turoo-slavică a fost mai mare,
că în alte părți, și din 30 de cuvinte
n’a aflat nici unul străin; ear’ într’un
boocet luat tot de acolo, din colecțiunea
dlui *Burada*, din 155 de cuvinte a găsit
că numai 29 erau nelatine. Ca o bună
probă de fisionomia latină a limbii ne
poate servi, între altele, „Opincarul”,
scierie făcută de dl G. Jipescu în limba
țșeranului muntean.

Insă toamai pentru respectul ce
datorim greiului poporal, nu trebuie
să reîntroducem în limba literară
vorbe străine eșite din obicei, ca *oblă-
duire* (guvernare), *hojma* (mereu),
predmet (privință), cum voia se face

Lambrior; sau se formăm altse după
analogia aceloră și să zicem *amarnic*,
dornic, *prepuelnic*, cum zic și scriu poeții
și ziaristii mai tineri, pentru-că avem
falnic, *harnic*, *silnic* ș. a. Chiar archaiz-
mele de origine latină numai poeții au
dreptul de a le reîntroduce, pentru-că
numai ei, prin stilul lor, le pot da înau-
șirea estetică, care se le face plăcute și
ușoare de înțeles.

Asemenea nu trebuiesc alungate
neologismele introduse deja în locul al-
tor cuvinte vechi, sau pe lângă ele, în-
tru-cât asemenea neologisme s’au încoță-
țenit și s’unt înțelese de toți cari ‘știu ceti.
Astfel s’unt: *libertate*, *speranță*, *despe-
rare*, *spirit*, *pericol*, *insulă*, în loc de
slobozenie, *nădejde*, *desmădăduire*, *duh*,
primejdie, *ostrov*; sau: *compătimire*,
passiune, *banchet*, *protestor*, pe lângă
milă, *patimă*, *ospăș*, *ocrotitor*. Pentru-că
o limbă e cu atât mai bună, cu cât e
mai bogată în expresiuni, mai ales când
neologismul exprimă o nuanță nouă a
aoeieiași idei.

Scriitorii cei buni ne pot servi și
în această privință ca model. Din toți
poeții nostri, *Alexandri* are limba cea
mai românească, pentru că el ‘i-a făcut
educațiunea literară prin studiul poeziei
poporale, a cărei comoară el a sco-
o mai întâiu la lumină. De aceea în scrie-
rile sale mai vechi e lucru rar să vezi

un neologism. Însă, înaintând cu timpul,
a început să primească și el câte un la-
tinism, ca *sacru*, *celebrez*, *desperare*, *te-
sauri*, *seculari*, *pagini glorioase*, *denn*,
nedenn, ca d. e. în următoarele versuri:

„Sub cerul splendid al Provenții,
Eu, cântăreț din răsărit,
La voi, măiestri ai cadenții,
Vin și vă zic: Bine-am găsit.”

(Briod).

„Din secolă dispărută în noaptea neguroasă,
Și azi aparî în lume, coroadă măiestroasă,
Cu oț regești floroane, înse an nep ritor,
De glorie, mărire, tărie și onor.”

(Imnul coroanei).

Limba poetului din cei de pe urmă
ani ai activității sale nu este întocmai
aceeași ca în primele scrieri. Ea s’a
reînnoit în câțva, și aceasta schimbare o
cere însăși legea progresului. Limba
este expresiunea cugetării; ear’ ougeta-
rea și ideile cari o compun se schimbă
mereu, ca și organismul omenesc. Con-
form legii dezvoltării limbilor, câtă
vreme ideea unui lucru rămâne întreagă
în conștiința poporului, rămâne și cu-
vântul, care o exprimă, cu toate sunetele
cari îl compun. Modificându-se ideea,
se modifică și cuvântul, schimbând unele
sunete. Așa, din *libertate*, care în graiul
poporului roman însemna a face pe
cineva *libertus*, a ‘l libera din sclăvie,
poporul român a făcut cu timpul *ierțare*.

Vorba exprimă o idee, care seamănă cu
cea veche, dar’ care nu mai e aceeași.
Alte-ori se perde ideea și cuvântul se
uită; sau ideile se exprimă prin alte cu-
vinte mai ocrespunzătoare și mai întreb-
uintate.

Așa, în versurile citate, neologis-
mele coroadă măiestroasă exprimă ideea
suveranității naționale, al cărei înțeles
nu se cuprinde în *cunună*, întrebun-
țată la cununia mirilor sau la alte oca-
siuni sărbătorești. *Regești floroane* s’unt
podoabele așemenei florilor de pe co-
roana regelui. Ear’ *rege* și *regeso* în-
seamnă ideii, ce nu se pot exprima prin
craiu și *crăieso*. Românii nici odată
n’au numit pe suveranii lor decât *im-
părați* sau *domni*. Numirea de rege, ur-
gisită de Romani, împreună cu ideea,
dela alungarea Tarquinilor, n’a trecut
în graiul poporului român. El a luat
vorba *craiu* dela străini însă numai pen-
tru suveranii străini sau, înțeles rău,
pentru omul desfrănat. Înțeles bun mai
are acest cuvânt numai în cântecele de
stea, cari se știe că s’unt de origine căr-
tărăneasă.

Nici o limbă nu rămâne staționară,
cu atât mai puțin limbile literare. O
causă, care face, ca limbile literare să
fie mult mai supuse reînnoirii decât
graiul poporului, mai mult sau mai pu-
țin conservativ, este cultura intelectuală.

Prin cultură întră în viața intelectuală
a unei națiuni o mulțime de idei și
nuanțe de idei nouă, pentru cari nu se
află cuvinte corăspunzătoare în graiul
poporului. Și la noi trebuie să se în-
tâmpale aceasta într-o măsură mult mai
mare decât la alții, pentru-că noi, în-
trând repeze în comunicațiune cu alte
națiuni mai culte, am înaintat într’un
veac cât alte popoare în două sau trei
veacuri.

Ori cât de conservativi am fi în
cultivarea limbii, nu ne putem lipsi
de neologisme. Este acum întrebarea,
cum, de unde și în ce măsură se luăm
neologismele trebuitoare?

La această întrebare încă aflăm
răspuns în scrierile celor mai vechi căr-
turari români. În prefața bibliei dela
Alba-Iulia, din 1648, ni-se spun, sub nr.
3, următoarele: „De aceasta încă voim
să ‘știți, că vedem că unele cuvinte unii
le-au ievodit într’un chip alții într’altul;
ear’ noi le am lăsat cum au fost în is-
vorul grecesc, văzând că alte limbi încă
le țin așa; cumu ‘i *sinagoga*... *gan-
grana*, și pietri scumpi, carele nu se ‘știu
românește...”

(Va urma).

Adunări culturale în Sălagiu.

— 8 Aug. c.

Românii din Sălagiu au avut o frumoasă zi de sărbătoare în comuna F. Santău, situată pe șesul frumos și productiv al Eriului, unde în 3 August c. s'au ținut adunările culturale a »Reuniunii femeilor române» și a despărț. XVI. al »Asociațiunii».

Solemnitatea zilei s'a început cu serviciul divin, îndeplinit prin veteranul protopop Teodor Pop, din Ortelec, *Demetriu Coroian*, prot. în loc, *Vasile Pătaș*, preot în Hotoan și *I. Gaeș*. Biserica mare edificată în anul trecut a fost plină de ascultători din loc și veniți și de prin depărtări, ear' pietatea cultului s'a înălțat foarte mult prin cântările bisericești executate cu frumoasă armonie de corul tinerilor și fetițelor din loc, condus cu multă dexteritate de harnicul învățător de acolo *Iosif Cosmuș*.

Antău s'a ținut tot în spațioasa biserică adunarea »Reuniunii femeilor române sălăgene». Președinta, doamna *Maria Cosma n. Dragoș*, într-o vorbire de deschidere pătunzătoare a descris activitatea reuniunii de peste 20 ani, amintind că: »Viitorul și istoria dreaptă vor ține cont de împrejurările grele, între cari dezvoltăm acțiunile noastre românești, că reuniunea stănd la culmea misiunii sale a stăruit între toate împrejurările să păzească cu sumpătate focul vestal al iubirii de neam». Înălțător a fost în conținutul vorbirii epuseul despre susținerea școlii de fete a reuniunii, unde amintește că: »Zecile de mii vârsate pentru susținerea acestei școli numai atunci vor aduce roade depline, când părinții și mamele române vor fi pătunse de simțământul, că creșterea fiicelor lor numai atunci va fi completă, dacă aceea va fi românească și apostrofând pe acei părinți, cari dau creștere străină fiicelor lor, le înstrăinează dela sinul poporului și le înrolează de micuțe în tabăra dușmanilor neamului, le zice cu o pătrundere savoră: »Cultura străină pentru poporul nostru e otrăvă de moarte și blăstemul timpului de față și al viitorului îl chiamă asupra capetelor acelor părinți, cari prin creșterea străină contribuie la degenerarea iubirii de neam, la lăpădarea datinelor strămoșești și la desconsiderarea limbii românești».

După vorbirea de deschidere atât de maroantă a președintei, zelosul preot *Vasile Pătaș* a salutat de bună-venire atât comitetul reuniunii femeilor, cât și pe al desp. XVI, pentru-că a ales ținutul lor pentru aceste adunări, prin cari se dă un nou avânt culturii poporului român din aceste părți atât de epuse tendențelor culturale străine.

A urmat apoi raportul făcut cu o pătrundere de cauză al secretarului reuniunii A. Vicaș, în care a desfășurat foarte evident activitatea reuniunii: despre susținerea școlii de fete cu împrejurările ei; despre aranjarea esposiției de industrie de casă femeiască, din incidentul tinerii adunării societății pentru fondul de teatru român din 1-3 August a. tr.; despre participarea sororei reuniunii din Deva la această esposiție cu o secție separată, care mare

parte s'a desfășurat cu preț frumos în fa-vorul ajutorării celor loviți de soarte din ținutul reuniunii din comitatul De-vei; despre muzeul de manufactură, port de femei și industrie de casă al reuniunii; despre aranjarea pomului de Crăciun pentru elevale și studenții români dela toate școlile din Șimleu și despre alte agende împlinite de comitetul reuniunii.

La darea de seamă a casei s'a constatat, că averea reuniunii este de 11393.78 cor., din cari 4600 elocai în o casă de școală; bani gata 631.52 cor. în depuneri, ear' ceilalți în acțiuni.

Spesele anuale au fost, mai ales cu susținerea școlii de 1867.80 coroane. În comisiunea cenzurătoare a dării de seamă au fost aleși d-nii și d-nele: *Carolina Patachi născ. Lazar*, *Teresia Baliban n. Bran* și *George Stanciu*, preot, cari au aflat toate în bună ordine și consonanță. Ear' în comisiunea a II-a au fost alese d-nele: *Eleonora Vicaș născ. Pop*, *Teresia Boroș* și *dl Vasile Pătaș*, care a colectat 104 coroane taxă dela membrii prezenți.

După adunarea reuniunii femeilor a urmat adunarea desp. XVI. sălăgian chioran al »Asociațiunii» care în absența motivată a directorului desp. dl *Alimpu Barboloviciu*, în înțelesul statutelor »Asociațiunii», a fost președată de ilustrul domn *George Pop de Băsești*, ca de cel mai de etate dintre membrii prezenți ai comitetului. Dl Pop a salutat pe membrii întruniți în adunare în termeni foarte călduroși, ca pe pionierii culturii române; arată cum toate sunt trecătoare și numai cultura individului și a popoarelor sunt permanente; aduce exemple din istorie cum un șir mare de popoare s'au stins, pentru-că nu au avut cultură; ear' națiunile cari au avut cultură clasică, ca Grecii și Romanii, deși nu se află de prezent în mărirea de odinioară — vor fi în veci neperitoare pentru tesaurii depuși în clasiile lor; amintește, că s'a lucrat în trecut și se lucrează și azi pentru cultura și progresul frumos al poporului român... acolo este Academia Română... aici »Asociațiunea» pentru cultura poporului... aci despărțământul nostru al XVI-lea, toate cu înaltă menire de a asigura un viitor fericit poporului român. Apostrofază cu cuvinte părintești, că față de scopul sublim pentru care ne-am adunat nu s'ntem prezenți în număr corăspunzător, și concorde a li-se spune celor absenți, că li admoniază ca un frate mai bătrân pentru-că nu 'și-au făcut datoria, și li sfătuiește a se devolta în viitor mai mult zel pentru cauza sfântă a culturii...

După ordinea de zi, secretarul *Augustin Vicaș*, în un esposeu la înălțimea cauzei culturale a poporului român, desfășură în ordine cronologică toate activitatea ce comitetul desp. XVI a dezvoltat în decursul unui an pentru deșteptarea poporului: prin carte și ceter de produse literare; prin promovarea noului curent de unificare a limbii literare în vorbire și scriere; prin supraviețuirea demersului instrucțiunii în școlile române; prin instruire în economie, pomărit, vierit și cultivare de grădini; prin învățături folositoare despre industrie și comerț; prin îndemnare la înființarea de însoțiri și alte

întreprinderi legale, cari conduc la bunăstare morală și materială, intelectuală și economică a poporului român din Sălagiu.

Apoi casuarul desp. d-nul *Andrei Cosma*, — distinsul nostru bărbat conducător, — pe toate terenale de activitate a societății române din Sălagiu — prezintă darea de seamă: a bugetului, despărțământului; a fondului cultural școlastic de 2073.57 coroane a despărțământului; despre înființarea unui fond nou Barbolovician; despre procurarea de cărți pentru biblioteca despărțământului, și alte atingeri de bunăstare a poporului român. Cu deosebire a fost înălțător momentul, când dl casuar, din concordarea comitetului a împărțit între poporul prezent o bună grămadă de cărți de ceter alese. Cu câtă bucurie au fost primite și cum s'a arătat prin exemplu viu, că poporul țeran are mare dragoste de carte.

În comisiunea pentru cenzurarea rapoartelor membrii: *Antoni Baliban*, *Petriciu Lobonțiu* și *Francisco Cosma* — au aflat toate în bună ordine; ear' comisiunea a II-a pentru înscrierea membrilor a încasat ca taxe 94 coroane.

Cu aceasta ocaziune s'a ales de nou comitetul desp. pe un period de 2 ani: *Alimpu Barboloviciu*, președint, ear' pe lângă cei 4 membri fondatori și 5 pe viață s'au mai ales *Vasiliu Pop*, adv. în Șimleu, *Gavril Trif*, dir. școlii de fete a reu., *Coriolan Meseșian*, advocat în Șimleu, *Augustin Vicaș*, preot, *Grațian Flonta*, preot și *Alimpu Coste*, preot.

Fiind imbinat în desp. XVI. și ținutul Chiorului s'a decis că adunările culturale în anul viitor să se țină în Șomcuta-mare, la frații Chioreni.

După terminarea adunărilor, peste 80 persoane s'au întrunit la banquet, unde s'au rostit mai multe toaste: Dl *George Pop de Băsești* pentru Maestrate; *Andrei Cosma* pentru »Asociațiune» și comitetul ei; dl *G. Șiuta*, protopop în Moftin, care a luat parte activă și la adunări, în numele desp. »Sătmărean», a toastat pentru desp. Sălăgian-Chioran; *Vasiliu Pătaș* pentru președintele *George Pop de Băsești*, etc.

Seara la 8 ore s'a început balul la care au participat foarte mulți și a de-curs animat până în zorile zilei. De însemnat e, că la bal au fost mulți de aceia, cari pe ușor ar fi putut lua parte și la adunări, dar' de aici au lipsit.

Impresiile din F. Santău sunt favorabile. Am aflat aici un popor deștept, curat, sănătos și în stare materială bună, are biserică frumoasă care a costat la 36 mii coroane, are școală bună, asemenea nouă, casă parohială bună; toate acestea sunt dovezi de progres ajuns sub conducerea înțeleaptă a dlui protopop din loc *Demetriu Coroian*, care merită recunoștință. Pe lângă comitetul aranjator, care 'și-a împlinit cu multă bunăvoință datorințe, partea leului cu îngrijirea și corotirea oaspeților a suportat-o cu onoare domnul *G. Filep*, proprietar în loc. Ne place a crede că și în celelalte comune de pe Eriu, barem aproximativ domnește același spirit de viață în poporul român ca și în Santău.

v.

Serata dansantă a Ligei Culturale.

Busteni, 10 Aug. 1902

Sâmbătă 27 Iulie (9 Aug. n. a. o) secțiunea Predeal a Ligei Culturale 'și-a ținut obicinuita serată dansantă, în salo-nul Cantinei fabriciei de postav din Azuga. Serata dată cu binevoitorul concurs al unui comitet de domnișoare și sub înalțul patronagiu al dlui *Petre Grădișteanu*, președintele comitetului central al Ligei, a avut un succes destul de frumos, mulțumită activității desfășurată de membrii comitetului acestei secțiuni, cum și a simpatiei profesor *Iancu Baboianu-Droo*.

Deși timpul a fost foarte nefavorabil, începând o ploaie torențială care a durat între orele 7—10 seara, totuși serata a fost cercetată de un număr public dela Busteni, Predeal, Sinaia și Azuga. Din București au asistat d-nii *Petre Grădișteanu*, *Al. D. Florescu*, secretarul general al Ligei, și dl *Septimiu B. Murășanu*, reprezentând Liga centrală. La cântecul muzicii regimentului 32 din Ploiești, sub conducerea dlui locot. *Cotrupi*, cum și a unui taraf de lăutari, publicul s'a distrat foarte animat până în zori de zi.

În timpul pauzei, ilustrul președint al Ligei, dl *Petre Grădișteanu*, salută printr'un foarte entusiast și des aplaudat discurs publicul asist. ridicând păharul pentru M. Sa Regele Carol I. al României.

Expune însemnătatea castelului *Peleș*, pe care marele și înțeleptul nostru monarch, inspirat de Dumnezeuul părinților nostri, l'a așezat nu la marginea țării, după-cum se pare, ci prevăzător ca un profet ce pătrunde viitorul strălucit al neamului românesc, l'a așezat la Sinaia, centrul românismului: ca un memento, pentru toți cei ce nu 'și perd nădejdea în realizarea unei... puter-nice României, — »dela Nistru...» realizare care, după d-sa, martor ocular al unirei Munteniei cu Moldova, crede că o va putea sărbători într'un timp nu tocmă depărtat. O spun aceasta, continuă dl Grădișteanu, ca o convingere a mea personală, care nu leagă pe nimeni, dar' care îi place a crede că trăește în sufletul tuturor acelor, cari simțesc cu adevărat românește.

După d-sa vorbește dl avocat *Niculaș Luca*, exprimându-și admirația sa pentru vechea generație, care a știut să-și împlinească totdeauna datoria, când vorba a fost de apărarea țării și a neamului, generație din care face parte și dl Grădișteanu.

Dl *Septimiu B. Murășanu*, secretarul Ligei, arată printr'o frumoasă și aplaudată cuvântare, împrejurările cari au dat naștere Ligei, și necesitatea de a fi a acestei unice și eminamente naționale instituțiuni, toastând pentru stegarii ei, și pentru toți aceia, cari cu sufletul și cu fapta îi spriginesc acțiunea în drumul spre unitatea culturală a tuturor Românilor sub.....

Printre cei prezenți am observat pe d-nale: Colonel *Paleologu*, major *Engherliu*, Căpitan *Vanghelie*, *Igiroșanu*, *Babeș*, *Natalia Petrovici*, *Iliescu*, *Tănăsescu*, *Georgiu*, *Sedlacek*, *Ignățescu*, *Ionescu*, *Oltean*,

Filipescu, *Manolescu*, *Răpeanu*, *Cantu-nari* etc. etc.

Dintre d-goare: *Olimpia*, *Otilia*, *Octavia Baboianu*, col. *Paleologu*, *Zicu*, *Didina* și *Elena Broșteanu*, *Ignățescu*, *Bucgan*, *Filipescu*, *Tănăsescu*, *Ionescu*, *Manolescu*, *Popescu* etc.

D-nii: *Petre Grădișteanu*, *Alex. D. Florescu*, col. *Paleologu*, major *Engherliu*, *Petrovici*, *Baboianu-Droo*, *Igiroșanu*, *Babeș*, *Iliescu*, *Răpeanu*, căp. *Vereșcu*, *Luca*, *Bănescu*, *Cimpăgea*, *Mihăileanu*, locot. *Boianu*, locot. *Victor Fodoreanu*, *Cornușă*, *Cernățeanu*, locot. *Teodorescu*, locot. *Stoicescu*, căp. *Vanghelie*, *Vrânceanu*, *Murășanu* etc.

Pentru Marți 30 Iulie, secțiunea Ligei Culturale din Predeal va aranja la Busteni în sala »*Eliseului Valea Corbului*» un concert împreună cu dans. Concertul se va da cu binevoitorul concurs al d-goarelor: *Florica Thierin*, *Camilla Mihailescu*, *Maria Narice*, cum și al dlui *Carini*. Sperăm că la acest concert își vor da întâlnire toți iubitorii de artă.

E. D.

Revistă esternă.

Francia.

În departamentul Loire au fost pedepșiți 4 primari cu suspendare din post, pentru-că n'au voit să ajute la închiderea școlilor congregaționiste. Lt-colonelul *Saintremy*, care a refuzat să meargă cu un detașament din regimentul ce comandă la Ploermel în ajutorul autorităților civile, a fost pedepsit cu temniță de fortăreață și va fi tras înaintea tribunalului marțial.

Creta.

Principele *George*, guvernatorul Cretei, s'a adresat către Puterile garante cerând următoarele:

1. Cretanii închiși în temnițele turcești să fie grațiați.
2. Cretanii, cari trăiesc în Turcia, să fie puși sub protecția puterilor.
3. Turcia să recunoască drapelul cretan.
4. Să se recunoască guvernului cretan dreptul de a încasa dări.
5. Creta să fie primită în uniunea postală.
6. Un împrumut sub garanția Puterilor.
7. Primirea monetelor cretane în uniunea monetară.
8. Sultantul să recunoască în mod oficial pe *George*.

Puterile au înaintat acest memoriu Porții, care a răspuns, că nu voiește să introducă nici o schimbare în statul quo.

Știri mărunte.

Generalul *Firmin* de pe insula Haiti a format un guvern provizor cu sediul în Gonaives. El s'a numit singur președint. — Contrarii l'au atacat la Gonaives le Petit, bătăindu-i trupele și dând foc orașului.

Fostul secretar al statului *Oranie* a declarat unui corresponsent dela »Daily Mail», că Burii cei tineri mai bucuros vor emigra, decât să se supună stăpânirii engleze.

Presa maghiară și Dr. Stefan C. Pop.

Ziarele din Pesta, luându-se după alarma dată de ziarele aradane și fiindcă tocmă acum se aranjează centenarul lui *Kossuth*, află de consult a tăbări cât se poate de vehement asupra dlui *Dr. Stefan C. Pop*, advocatul din Arad.

»*Függeilen Magyarországra*», după-ce descrie cazul din congregația Aradului, își încheie astfel articolul intitulat »Trebuie bătut»:

Ne mirăm de îndelunga răbdare a membrilor congregației aradane, cu care au ascultat până în capăt o figură guralivă și neastimpărată, care 'și-a luat îndrăzneala să se năpustească în adunarea comitatensă contra »sfintei memorii a lui *Ludovic Kossuth*. Astfel de oameni nu trebuiesc suferiți în salele comitatelor. »Trebuie bătuti».

»*Magyar Hirlap*» scrie astfel: »Numele apostolului libertății a venit în vecinătatea numelui hieniei libertății».

În urma luminii strălucitoare se tirăie întuneceala iadului. Cum, în ce fel au convenit aceste două nume, la asta dă răspuns nebunia unui om temerar. (Urmează raportul despre adunare)

E revoltător acest lucru. Să se găsească om în țara asta, care să se imbulzească cu numele lui *Iancu*, care e destul de temerar, cu acest nume negru, care e migelie, crimă și scorbă să-

Din noul op al d-lui Dr. A. Bunea.

Capitolul XXIV.

Miscarea culturală și literară sub episcopul Aron.

(Urmare).

Lipsa școlilor s'a silit vrednicul episcop să o suplinească și prin un esamen, care trebuia să 'l facă nu numai cei-ce voiau să se profească, ci și

*) Eată regulamentul făcut de Aron în anul 1755 relativ la acest esamen: Noi Petru Pavel etc. Fiindcă pentru multa lipsă a cărților și a învățătorilor atata neștiință s'a fost înrădăcinat între ai noștri, cât nu numai tineri, ci și bătrâni; nu numai mireni, ci și preoții cele de lipsă ale spășanii cu mare suflătescă păgubire, mulți nu le știu, nice le cunosc; ce încă nici cele ce sunt spre evlavie a slujbelor bisericești, spre mare împedecare a tuturor, și le precep. Măcar că și spre a celor și spre a cetera științe și cunoștințe fiește carele și mai ales cei din ceata prețească, mare datorie are. Drept aceea fiindcă din darul ceresului părinte Preainălțata stăpânitoare noastră *Chesaro-Orăia* cu *Măicească milă* urmând premilostivilor părinți s'au milostivit a ne îmbucura cu școle și cu învățători, căria milostiviri cu supusă fiască mulțumită urmând diatori s'ntem toți, și fiește care după puțină a ne sîrgui spre deprindere celor de lipsă a spășeni, și cuprindere celor de lipsă a slujbelor ce or bisericești. Cu care datorie cu atăta s'nt mai provăzuți cei din ceata prețească, cu cât s'nt altora rinduiți spre povățe. Așa dară ori căți s'nt, sau preoții, sau de acum spre preoție dela Dumnezeu chemați, fieștecari deatori va fi spre plinirea acestora, adevă Antău, fiește carele să aibă

cei-ce doriau promoțiune, dar' în același timp, ori unde a fost cu puțință, a înființat și școle sătești. În conscripția făcută de episcopul *Atanasie Rednic* în iarna anului 1765, adevă în anul următor după moartea lui Aron, găsim 55 de școle românești, cari toate au trebuit să fie înființate la îndemnul și cu ocolucarea lui Aron, de care-ce Rednic,

ciasuslov, psaltire, pentru plinirea pravelli ce de toate zilele. A doua Bucovina în care se cuprind mōduha celor de lipsă a credinței și a științei. A treia, învățătura creștinească, care acum tipărită la vedere se arată, până când și alte ajutoare ne Domnul și crăiasca milă mai multe de folos se vor adăoga. Sotind că ce mai aniaia tipărită floare adevăruții toți or fi având. Și între aceste numite carticele antău bine chivernisindu-vă așa la esamen se vor cuprind, în carele cine se va găsi în cele mai sus bine chivernisit, acela au la trapta preoției, au dintr'aceasta la greutatea pastoriei după vrednicie ce va promovău, sau și rindui.

Lângă carele se vor cerceta de esamina tori cari ori avă podoabele cele poruncite de sf. Pavel în poslanția sa către Tit. Carele mai pe lesne se vor cunoaște din cărțile sale cele de mărturie dela cunoștință, mai ales dela O. protopopul locului (carele pentru ușurarea esaminatorilor antău le va cerceta și le va regestrău) după prescripția normă prec. vicarș), adevă: de s'nt cu nume bun, de n'au v'o împedecare canonicăscă etc.

Datu-s'au în reședința noastră cea v'lădicească. Blaj Februarie unsprezece zile o mie șapte sute 55. (Arhivul din Blaj).

care se instală numai în Noemvrie 1765, nu a putut avă timp de-a le înființa. S'ntem în pozițiune, pe baza acelei conscripții, a ști comunele, unde erau școlale, pe cum și numele învățătorilor (ludi magistri). Lăsăm deci să urmeze aci numele lor: În protopopiatul Făgărașului din țeara Oltului: 1. Făgăraș: Toma Brașoveanu, 2. Beșimbac: Ioan Mone, senior, 3. Viștea-de-jos: Dumitru Șandru, 4. Porumbacu-l-de-sus: Lazar Ciemaș, 5. Arpașul-de-sus: Samuilă Nanu, 6. Viștea-de-sus: Tanase Popa, 7. Ucea-de-sus: Coman Gavrilă, 8. Drăguș: Ioan Codrea, 9. Lisa: Zmedu Șerban, 10. Voi-vodenii-mari: Haldgye (Aldea?) Bies, 11. Ludigo: Alexandru Ganea, 12. Porumbacu-l-de-jos: Savu Bunea. În protopopiatul Veneției din districtul Făgărașului: 13. Căciulata: Samoilă Pop, 14. Veneția-de-jos: Man Penciu, 15. Hărseni: Ioan Grama, 16. Sebeș: Andrei Popa, 17. Mărgineni: Mateiu Pandrea, 18. Copăcel: Petru Iorga, 19. Berivoii-mari: Pop Stan, 20. Vaida-Recea: Ionas Luca, 21. Telechi-Recea: David Popa, 22. Netot: Ioan Popa, 23. Sevestreni: Ciomiosti, 24. Scorei: David Motoc, 25. Ileni: Șerban al Popii George, 26. Riușor: Samuil. În protopopiatul Sadului din părțile Sibiului: 27. Popa Senior Ioan dela Pod, 28. Nucet: Popa Man, senior. În protopopiatul Armenilor tot

în părțile Sibiului: 29. Armeni: Stan Diaș, 30. Vizocna: Popa Ioji, 31. Alămor: Samuil Nemeș, 32. Ludogul-mic: Iancu Munteanu, 33. Apoldul-mic: Popa Dan, 34. Topârcea: Mihailă Popu. În protopopiatul Broșcenilor din părțile Blajului: 35. Broșceni: Vasile Neagoe, 36. Presaca: Popa Toma. În protopopiatul Calborului: 37. Galați (dela Făgăraș peste Olt): Tanase, 38. Palog: Oprea Comșa, 39. Calbor: Stan Bălăș, 40. Buhoiș: Vasile al Preotesei, 41. Șona: Mateiu Mailat, 42. Ticușul-român: Onea Toma, 43. Orașul Udvarhely: George Mhaiu, 44. Homorod-Abăfalva: Ștefan Kș. În protopopiatul Săn Martinul-de-câmpie: 45. La mănăstirea Silvașului-de-câmpie: Banu, 46. La mănăstirea Milagului-mare: Ștefan. În protopopiatul Szép-viz: 47. Vaslăb: Dumitrascu, 48. G. Szent-Miklos: Toader, 49. Varviz: George, 50. Cuson: Stan Mihailă, 51. Csik-Georgyó: Dumitru Suciu, 52. Ghimeș: Vasile Rusu, 53. Szép-viz: Ioan, 54. Szent-Domckos: Alexie. În protopopiatul Treiscaunelor: 55. Bodek. G. dofalva: George Popa.

(Va urma).

pună lângă numele lui Kossuth Lajos și să pretindă ca aceeași cinste să se dea sâlbăticiunii acestui popor, ca apostolului, eroului națiunii. Unul spunea imnul națiunii, celălalt murdărește stăutul națiunii și pumnul nostru încă tot nu-i doboară (suft le) la pământ, răbdarea noastră încă tot nu are sfârșit. »Oare până-când?»

»Budapesti Napló» scrie sub titlul »Oláh gazdag» (mișelie valahă), de asemenea în tonul celorlalte foi străine, dintre cari unele din Arad fac adevărat sport, atât cu cultul lui Kossuth, cât și cu calomnierea memoriei lui Iancu, precum și cu amănarea gozului societății în contra destoinicului Român Dr. Stefan C. Pop, căruia româna încreștă va trebui să i fie recunoscătoare pentru energia ținută din sala comitatului Arad.

Cronica zilei.

Sibiu, 12 Aug. n. 1902

Sfințirea petrii fundamentale a bisericii catedrale din Sibiu se va face la 5/18 August c. în ziua nașterii Monarhului nostru. Sfințirea va fi împreună cu solemnități frumoase.

CĂLINDARUL DE ZI

al biroului de informații pentru străini, PIAȚA-MARE Nr. 14.

Mercuri, în 13 Aug. n. 1902.

Galeria de tablouri a muzeului Baron Bruckenthal, Piața-mare nr. 10: După înștiințarea servitorului din muzeu. Întrarea 80 bani. Muzeul de istoria naturală, strada Harteneck nr. 1: După înștiințarea intendentului casei. Întrarea 60 bani, pentru copii 20 bani. Muzeul transilvan carpatin, strada Harteneck nr. 1: După înștiințarea custodelui (Strada Olăneșilor nr. 5, et. I). Întrarea 1 cor.

Depositi de arme arănești, la Primărie, strada Măcelarilor nr. 2: deschis dela orele 11—12 a. m. Întrarea gratuită.

Alegere de protopop. Alegerea de protopop pentru tractul Iliei este deosebită pe ziua de 16/29 August a. c. dimineața la orele 10. Alegerea se va face în biserica din Ilia. Ca comisar consistorial pentru săvârșirea actului de alegere este numit Rev. domn asesor consistorial Mateiu Voileanu.

Dela „Corda Fratres”. Ni-se comunică, că la secția română a federației »Corda Fratres» s-au făcut două înscrieri importante, anume s-au înscris dl. Sava Șomănescu, mare proprietar în București și dl. C. Climescu, rectorul universității din Iași, ca membri seniori în federațiunea internațională a studenților.

Incoronarea regelui Eduard. Sămbătă s'a săvârșit la Londra actul încoronării regelui Eduard. La jumătate la unsprezece trăsura de gală, care ducea părechea regală, între însoțitorii adevărați a plecat din palatul Buckingham. Lângă trăsura mergeau câțari principele de Connaught și Kitchener. În sunetul buubuitului de tunuri părechea și-a făcut intrarea în abadia dela Westminster. Regele bine dispus și asemenea și regina au mulțumit voioși publicului ce-i saluta.

La 11 ore au sosit demnitarii principali ai imperiului și și-au ocupat locurile în jurul tronului. Principele de Devonshire a dus coroana, marchizul Londonderry sabia. Metropolitul de Canterbury încă și-a ocupat scaunul.

Când a intrat regina studenții din Westminster au salutat-o cu exclamațiunea: Vivat regina Alexandra!

La sosirea regelui Eduard, anunțată prin muzică, adunarea a strigat: Vivat rex Eduardus!

În timpul cununării regele a îngenunchiat și după-ace s'a sculat și-a înscris sabia imperiului prin ceea-ce a primit însemnele demnității regale. La 12 ore și 40 minute în Hyde Park și în Tower buubuitul tunurilor au anunțat încoronarea lui Eduard al VII-lea.

Un pătrar de oră mai târziu a fost încoronată și regina. După terminarea ceremonialului întreaga adunare s'a ridicat în picioare și a strigat: God save the king and the queen. (Doamne ție pe regele și regina).

Metropolitul de Canterbury i-a prezentat mai întâi regelui omagiale de supunere; după aceea principele de Wales a depus înaintea regelui jurământul de fidelitate și i-a sărutat mâna, ear' regele l-a îmbrățișat. Celalți principii și nobilimea au venit în urmă de au depus jurământul de fidelitate.

Actul încoronării regele l-a petrecut în ferioare — ce ferioare îi va păstra însă viitorul? Nu se știe!

Biserioă prădată. Din Budenif i-se scrie foalei »Deșteptarea» din Cernăuți, că biserioă din Cîrșă a fost prădată în 2 August. Din lada diocului a fost furată suma de 53 cor. 60 bani. Făptuitorii furtului seamănă să fie păzitorii de noapte ai bisericeii, cari au fost arestați.

Trupa dlui Al. P. Marinescu. Ni-se comunică din Chigineu (Basarabia), că renumita trupă de opere de dlui Al. P. Marinescu, care dă reprezentări acolo, obține succese colosale, atât morale cât și materiale. E de remarcă că Rușii iau cea mai mare parte la spectacole.

Trupa dlui Marinescu va continua reprezentațiile sale în Basarabia până la 1 Septembrie.

Iubileul de 60 de ani de când Strossmayer e doctor. Dr. Strossmayer, bătrânul episcop din Diocovari, și-a sărbătorit la scaldă din Rohici în 6 a lunii o. iubileul de 60 de ani al promovării sale de doctor. Imposanta manifestare ce au aranjat-o Croații și Slovacii adorativului lor episcop național a cauzat egoștilor noștri compatrioți maghiari mare durere de cap și amărăciune. În preșeara iubileului, damele slavone și Slovenii au dat o serenadă în onoarea episcopului. La serenadă au luat parte și Croșii și Croate. Vorbirea de mulțumită alui Strossmayer a fost primită cu puternice »Jivio». În ziua iubilară un public numeros s'a prezentat la prelat ca să-l felicite. L-a felicitat societatea academică din Graț »Triglav»; reuniunea academică din Viena »Slovenija»; deputațiunea a Slovenilor, o cunună de dame din Croația, deputațiunea universității din Agram, reuniunea musicală croată și în fine scriitorul Gjalski în numele societății »Hrvatska Matica». Moșneagul episcop a fost adănc mișcat de vorbiri de felicitare. La banchetul ce s'a dat în onoarea episcopului, scriitorul Gjalski și-a ținut un frumos toast la care prelatul și-a răspuns emoționat. Pe lângă credința în Dumnezeu episcopul a îndrumat pe ascultători și dame să fie una cu poporul și să nu se descurajeze. »În luptă să fii statornic, căci Dumnezeu ca izvorul dreptății și a toată virtuțea mântuiește pe cei oprimați, dacă conștientii lui se tem cât de puțin de acea sta; ceea-ce nu se bazează pe dreptate și e lipsit de moralitate, deși până la un grad oare — care se poate înălța, ba poate chiar triumfa, nu poate fi stabil, pentru că singur Dumnezeu și învătătura lui e veșnică. Cuvintele înflăcăratului episcop croat au impresionat adănc pe cei prezenți. Da, nedreptatea și tirania, zicem și noi, pot merge departe, dar' în fața statorniciei și a luptei purtate pentru dreptate vor trebui să cadă.

Episcopul a fost felicitat telegrafic de toate părțile.

Iubirea demnului episcop față de biserioă și poporul său un puternic reșunet de venerațiune și devotament îi răspunde. Poporul, care are astfel de prelați, e viu, se înalță.

Regele Italiei la Berlin. Din Berlin se anunță, că pregătirile pentru primirea regelui Victor decurg în mare măsură. Consiliul orașului a însărcinat o comisiune cu decorarea orașului. Să zice că la expresia dorință a împăratului se va desvăli în prezența regelui Italiei statua lui Roland din Berlin. Roland din Berlin reprezintă în evul mediu simbolul libertății orășenești și împăratul Wilhelm atât de mult s'a înșuflețit pentru el încât va lucra biografia lui în formă de text pentru operă, a cărei orăstrare o gătește acum Leoncavallo. Din statua care este aproape gata lipsește numai armurile în bronz ale vechilor familii berlineze și o sabie aurită, ce se va pune în mâna lui Roland.

Pomi înfloriți a doua-oară. În jurul Clujului sunt foarte mulți acați înfloriți, ba chiar și meri se văd în i colca, cari au început a înflori a 2 oară. Acestea ar fi semne pentru o toamnă lungă și bună.

Suvenir din luptele vechi. În apropierea țărmurilor Calabriei s'a aflat o corabie veche spaniolă cu mai multe tunuri și vre-o câteva puști spaniole pe cari sunt înscrisi anii 1632 și 1640. Probabil, că corabia s'a cufundat în timpul anilor acestora când între Franța și Spania decurgea răboiu.

Profesorul Koch și Dr. Garnault. Un redactor al ziarului »Figaro» din Paris a avut în Berlin o convorbire cu profesorul Dr. Koch. Koch a enunțat că experimentările lui Garnault nu sunt nici serioase nici științifice și peste tot nu crede că Garnault va ajunge la ceva rezultate pozitive pentru știință.

Experimentările lui Garnault sunt nevinovate. G. tot așa de bine se va simți peste un an ca și acum. Koch și susține părerea că infecțiunea cu tuberculoza animalică nu poate avea nici o urmăre grea și prin lapte nu se poate transmite. Koch a mai zis, că dacă Garnault voia să ajungă la rezultat sigur atunci o jumătate de an trebuie să bea lapte tuberculos de vacă. Koch i-a recomandat o această lui Garnault, dar' acesta n'a voit să accepte.

Expoziție în Saint Louis. În 1904 se va deschide în Saint Louis o mare expozițiune universală.

La această expozițiune au aderat deja mai multe state din Europa, Asia și Oceania.

Lucrările de construcțiune a cinci din cele 15 mari palate au început deja. Numai aceste 5 palate costă 12 milioane de franci. În curând vor începe lucrările și pentru celelalte palate.

Știri mărute. Trenul rapid ce plecase din Charlesville spre Lille a derailat ieri dimineață lângă stațiunea Signy le Petit. Cinci călători au murit, ear' alți mulți au fost răniți.

— În orașul Spaa s'a lăsat vestea, că starea reginei Belgiei s'a agravat așa, că prințesa Clementina a fost chemată la patul bolnavei.

— Ieri a fost executat în Viena Ioan Woborill, ucigașul telalului Kessler.

— Un incendiu a nimicit în Ciongrad locuințele și bucasele mai multor economi. Paguba e foarte mare.

— În cercul al XIV-lea din Viena, Rudolfsheim, a fost asasinată Vineri noaptea la locuința proprie proprietăreasa de trafic de tutun Wilhelmina Iullich, care era în vîrstă de 80 ani. Ucigașul a fost prins în persoana lui Ant. Schwenek, originar din Moravia.

La Abonament lunar

pentru

August st. vechiu

invită

Administrația ziarului »TRIBUNA»

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Despre competențe.

Competențele de timbru. Scala timbrelor se află în fie-care călindar, așa că în cele mai multe cazuri poate să afle ori cine ușor, ce timbre trebuie să folosească. Aici amintim încă odată, că ori-ce rugare făcută întâi în afaceri de dări de stat, dări și aruncuri comitatenșe și municipale e liberă de timbru. Pe rugarea a doua sau a treia însă trebuie pus timbru, și anume dacă obiectul rugării nu ajunge la 100 cor., timbru de 30 bani, dacă trece peste 100 cor., de 72 bani.

Toate celelalte rugări către autorități și oficii trebuie prevăzute de regulă (afară de cele către judecătorii) cu timbru de o coroană; dacă subscrisor mai multe persoane rugarea, trebuie să se pună de fie care persoană timbru de câte o cor. Și rugările făcute pe calea telegrafică trebuie timbrate în felul acesta.

În daraveri de procese se poate lua ca regulă, că rugările înaintate la judecătorii, afară de judecătorii comunale, se timbrează cu 40 de bani, dacă obiectul nu ajunge la 100 cor., ear' dacă trece peste 100 cor. cu o coroană.

Plenipotențele (imputernicirile) se timbrează totdeauna cu o coroană.

Libere de timbru sunt rugările, pe cari nu le facem în interesul unei singure persoane, ci în interesul unei clase întregi a societății, în interesul statului sau al comunei, apoi arătări, prin cari vrem să scăpăm de pagubă sau primejdie statul, comuna sau institutelor publice, chiar dacă sîntem și noi interesați, apoi scrisori făcute în urma recercării unei autorități.

Rugările pentru licențe de beuturi ori trafic de tăbac trebuie timbrate cu 2 cor. Lângă ele trebuie să mai alăturăm încă un timbru de 2 cor., care vine lipit pe foaia de licență.

Pe rugările adresate oficiului dela cărțile funduare pentru schimbarea proprietății sau ștergerea unor drepturi în tabulate trebuie să punem timbru de 72 bani, dacă valoarea e sub 100 cor. sau nu se poate constata; timbru de 1 cor. 50 bani punem, când valoarea e între 100 și 200 cor., dela 200 cor. în sus timbru de 3 cor.

La rugări lipim timbrul înlăuntru sau în afară, la documente și la scoțeli trebuie scris rîndul prim al textului peste marginea de jos a timbrului. Timbrele puse altminteri sau după subscrisori se scoțesc ca nepuse.

(Va urma).

Bibliografie.

Dictionar mitologic de Gavril Pop, canonic în Blaj. Patru broșuri. Prețul fasciculului ultim 20 bani. Intreg opul nelegat costă numai 1 cor. 45 bani cu portul-postal împreună. Opul acesta umple un gol foarte simțit la noi. Se estime pe 294 pagini 8%, și se află de vînzare la autorul în Blaj. Recomandăm cu toată căldura această interesantă carte tuturor acelor, cari doresc să-și desfășoare fantasia prin frumoasa lume a mitologiei antice.

Patriarhale. Poezii de St. O. Iosif. București, editura librăriei H. Steingberg 1901. Prețul 2 lei.

Mormântul lui Bărnuț. Institutul nostru a scos în editură cărți postale ilustrate cu mormântul lui Bărnuț la Bocșa-română. Cărțile postale imobile de acest monument național sînt foarte frumoase. Atragem atențiunea amatorilor de cărți ilustrate asupra lor. În ori-ce cas facem un lucru bun și românesc, dacă răspundim astfel de cărți, cu ilustrații naționale, în loc de-a trimite la cunoscuți ilustrate cu subiecte străine, adese-ori fără gust.

Ilustratele cu mormântul lui Bărnuț costă bucata 6 bani (3 cr.). Vînzătorilor se dă rabat convenit.

Mama sfântului Augustin, de Emil Bougand episcop de Lavail (Franța), traducere de Salba. Cartea aceasta este tipărită în editura și cu cheltuiala dlui Dr. Elie Dăianu.

Salba — după cum spune dl Dr Dăianu — este pseudonimul ce și l-au ales la anul 1892 elevii români ai seminarului catolic din Budapesta, cari au făcut traducerea. — Dl Dr. Dăianu a luat asupra-și editarea. Jumătate din venitul curat ce va rezulta, l-a menit pentru un scop național-bisericesc. — Prețul 3 coroane. De vînzare la autorul în Blaj.

O nouă carte de contabilitate. A eșit de sub tipar broșura »Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă» de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într'un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăți cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Puroezînd micesele practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcînd un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate iniția cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învătărilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estime pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII—213 pag. Prețul este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria archidieceană din Sibiu, dela tipografia A. Murășianu, librăria N. I. Ciurcu în Brașov și dela librăria seminarului graoat din Blaj.

»Vechile episcopii românești, a Vadului, Geoagului, Sibavului și Belgradului», de Dr. Aug. Bunea. Blaj. 1902. Prețul 2 cor. 50 bani.

E cel mai nou op de literatură istorică-bisericească, eșit din peana dlui Dr. Bunea. Că și aceasta e un eveniment în literatura noastră de dincoace, o dovedesc aprecierile elogioase, ce i-au făcut scriitorii cei mai de seamă de dincolo. Un distins istoriograf din București a numit scrierile dlui canonic »mărgăritare scumpe», alt neobosit scrutatör pe terenul istoriei naționale a scris autorului: »Ai făcut cea mai bună carte de istorie, ce a eșit de multă vreme în Ardeal», ear' factorul principal al noiei direcții literare a scris autorului, că »din concluziunile ei a recunoscut cu adăncă bucurie acel spirit de necondiționată iubire a adevărului, care începe în sfîrșit a da valoare istoriografiei române.

Într-o recensiune, ce face în »Convorbiri literare», profesorul N. Iorga cărți, promise a reveni pe larg asupra prinosului de teorii și fapte, pe care-l aduce părintele Bunea istoriei poporului nostru. Pentru cetitorii »Convorbirilor» ajunge această semnalare, cu laude din toată inima a unei cărți, care face cea mai mare onoare autorului ei și ar merita să fie cât mai răspîndită: dincolo unde a fost scrisă și dincoace, unde mai avem și alt rol decât acela de a ne face afacerile, cu vorbe de naționalism pe buze.

De ce spirit a fost călăuzit autorul la alcătuirea acestui op, arată frava, cu care-și încheie capitolul ultim: »La acțiunile cele mai mari politice și culturale ale poporului român totdeauna s'au aflat alături uniți cu neuniții și numai stupizii și cei răi au eșutat a desbina poporul pe tema confesională. Dar' astfel de oameni, dacă le-ar lipsi această temă, și-ar căuta alta, poate și mai periculoasă».

»Originea cuvîntului Valah», de Dr. Dimitrie Magdu, Sibiu, »Tipografia», soc. pe acțiuni, 1901.

Prețul unui exemplar 50 bani. Se poate procura dela librăria W. Krafft în Sibiu.

»Carnetul roșu» este titlul unei interesante năvele nihiliste, tradusă din germană de Mopol și apărută zilele acestea. De vînzare la tipografia A. Murășianu, Brașov. Prețul 60 bani.

Căluza țeranului sau cartea absolventului școlii primare de ambele sexe. Intocmită de C. Dimitriu, învăt. Giurgiu. Tip. Nic. Pandulescu 1901. Prețul 1 leu. Opul cuprinde o mulțime de statuti pentru țeranul român.

»Cultura căneptii și a imnului», de V. S. Moga. București, 1901.

Legiuirea țării noastre. Cunoștințe de drept constituțional. De Dr. Victor Onișor. Atragem atențiunea asupra acestei cărți, a cărei lipsă s'a simțit la noi.

Prețul 1 cor., se capătă la autorul în Bistrița (Benzlerze).

A apărut: »Viața și operele lui Andreiu Murășianu». Studiu istoric literar de Dr. Ioan Rafiu, profesor la gimnaziul superior gr-cat. din Blaj. — Blaj 1900 Tipografia seminarului archid. 182 pagine 8° hârtie fină. Prețul 2 cor.

»Poesia idilică». Studiu de estetică de Dr. Ioan Rafiu, profesor ordinar la gimnaziul superior gr-cat. din Blaj. — Blaj 1901. Tipografia seminarului archid. 78 pagine 8° mare, hârtie fină. Prețul 1 cor.

Poesii bănășenești. Intruniri. De Victor Vlad Delamarina. Lugoș 1902. Eed. desp. Lugoș al »Asoc.» Prețul 30 bani.

Din »Biblioteca scriitorilor români», ce apare în editura institutului de arte grafice »Minerva» în București, a apărut un nou volum, care cuprinde »Literatura populară» din scrierile inedite ale lui M. Eminescu. Sînt poesii populare și povești în proză de toată frumusețea. Prețul 1 leu 50 bani.

»Idei politice naționale» de Lt-Colonel Gh. St. Tudor, oficer în retragere. Articoli publicați în diferite ziere sub pseudonimul »Veghetor». — București Tipo-Litografia »Tiparul» Strada Covași 11.

»Români buni și Români rei», păreri împărțite asupra activității patriotice a »Ligei culturale» — de Ovid Densusianu articole publicate în »Revista Română», politică și literară De vînzare la »Revista Română» Pașagiu Român 4. București. Prețul leu 1.50.

Zilele acestea au apărut: Carte de cetire și gramatică maghiară pentru școlile populare cu limba de propunere română, de Dr. A. Schullerus și I. Popovici. Partea I și II. Sibiu W. Krafft 1902. — Prețul 50 bani, resp. cor. 1.70.

În legătură cu aceasta a apărut tot acolo: Manual pentru propunerea limbii maghiare la școlile populare cu limba de propunere română, de aceiași autori.

După-cum se știe, art. de lege XVIII. din 1879 impune limba maghiară ca obiect de învățămînt obligat în școlile populare. Organele statului — inspectorii regești — basati pe această lege pretind tot mai multă limbă maghiară în școlile naționalităților, ba se dau și premii învătărilor mai zelosi în propunerea acestei limbi. Urmarea este, că progresul în limba maghiară se face în contul celuilalt învățămînt pierzîndu-se o grămadă de vreme cu memorisarea unor cuvinte și frase de cele mai multe-ori neînțelese de elevi.

Cărțile de cetire ale dl. Schullerus și Popovici, întrebunțate conform îndigărilor metodice cuprinse în manualul amintit, vor scoate din școlile formalismul sec. Ele dau viață învățămîntului, îl fac interesant și conduc pe elevi așa zicînd jucîndu-se la învățarea limbii maghiare. Metodul urmat de domnii autori în adevăr e cel mai natural și ușor atât pentru învătători cât și pentru elevi. Pentru învătători e de mare preț manualul, care-l conduce pas de pas, dînd preparațiuni întregi și îndigări metodice amenunțite și ușurînd în mod însemnat greaua lucrare a învătărilor. — Aceste cărți ni-se par cele mai bune între câte avem noi pentru propunerea limbii maghiare.

Tot în editura W. Krafft din Sibiu a mai apărut »Conducător» la învățarea limbii maghiare și române. Conținînd o mică gramatică, dictionar sistematic, conversațiuni și modele de scrisori. Compus de I. Popovici. 68 pag. leg. C.—70.

Le recomandăm cu toată căldura. Se pot procura dela editorul W. Krafft în Sibiu.

Sosiți în Sibiu.

La 12 Aug. n. 1902.

Hotel »Imperatul Romanilor»: Mariancsik și fam., col. M.-Osoheiu; Höhr, prof. Sighişoara; Zikeli, farm. Bistrița; Schaden, ing. Mayer, cad.; Gabor, Budapesta; Herbert, subl. Hallein; Balla, preot, Dr. Hochman, medic Făgăraș; Petri, insp. Bod; Nagy, red. Cheichemet; Dr. Krausz și soția, adv. S.-Sebeș; Zuokermann, com. Orade; Maeri. Rekert, Iași; Calanfirescu și fam., Oălmănești; Dejoianu și soția, Orăiova; Antos, Gombord; Văleanu, Pitiș și soția, București.

Hotel »Neurivher»: Thierfeld, com. Făgăraș; Kovacs, Budapesta; Dimirescu și soția, Morean și soția, com. Craiova; Klopfer, com. Viena; Helm și soția, com. Berlin; Ozezan, prof. Presburg; Muntean, preot Arad.

Hotel »Meltzer»: D-na Popescu, Alba-Iulia; Thalmann și fam. preot Redu; Constantinescu, com. Brezoiu; Damian, not.; Popovici, inv.; K. Iovrat, Viena.

Hotel »Mihailu»: Grünfeld, cusător. Oluj; Dordea, com. Rîmnic; Cornea, preot Ileni; Constantinescu, com. Slatina; Conora, preot Bahol.

Hotel »Central»: Fülöp, Arad; Kühnel, ing. Budapesta.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Despărțământul en detail:

Cel mai ieftin și mai bun isvor de cumpărare pentru mărfuri de

Băcănie, Coloniale și Textil.

Principiul întreprinderii:

Bun și ieftin!

Serviciu prompt, real și preventiv!

Cafea neprăjită

20 de feluri!

Excelente cafele prajite

în toate prețurile!

Căina eminentă

de Bănat!

Cele mai fine liqueururi!

„CONCORDIA“

SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII

SIBIIU

STRADA MĂCELARILOR Nr. 20.

Vinuri naturale

de masă și desert!

Toate soiurile de ape minerale

umplătură proaspătă!

Zăhar I-a rafinat

în piramide și bucăți cubice!

Fruite meridionale! Conserve!

Pânzeturi dela Schroll!

Broderii albe!

Țesături de casă indigene

și străine! 198 16—30

Chiffonuri și Inlets!

Toate soiurile de ață de croșetat și

bumbacuri de împletit!

Fete de masă, pentru cafea etc. ect.

„Foaia Poporului“

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

este în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată avea această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Cărți românești.

În librăria **W. Krafft** din Sibiu se află de vânzare următoarele:

Alexandri, Poesii: Doine, Lăcrimioare, Suvenire, Mărgăritărele, Pasteluri, Legende, Ostașii noștri, Alte	cor. 1.50	Duică G., Savitri, povestire indică din Mahabharata	cor. —.30	Pantu I. C., Niță Dragă, Schiță din Viața unui muncitor	cor. —.50
Alușiu Gavrilă, Societate de cumpărare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpărare“	1.—	Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.60	Papiu I. P., Cuvântări bisericești tom. I.	2.40
Articolul de lege XXI și XXIII. ex 1886 despre Instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50	Elefterescu Dr. Em., Predice ocazionale și funebreale, tom. II.	3.50	Popa Dr. G., Scierii și vorbiri, culese apoi direct	2.—
Articolul de lege XXII—1886 Despre comune	—80	Esarcu C., Petru Cercel, Documente descop.	—80	Ponson de Terrail, Amor și dincolo de morțum, novelă tradusă de N. F. Negrușiu	—50
Aghiazmat, cuprinzător de mai multe rânduri și rugăciuni treburicioase creștinilor la deosebite împrejurări din viață (București)	4.—	Freitag, Dare și Avere, roman 2 vol.	6.50	Popovici-Barci nu, Gramatică germană teoretică practică pentru usul tinerimii române	2.80
Băilă I., Pe sub arini Poesii	1.—	Gane N., Novele 3 vol. ediție nouă	6.—	Pop Roteagănu, Inițierea, adevărată floarea poeziei naționale din cei mai buni scriitori români în usul tinerimii române.	—60
Barcianu S. P. Dicționar rom.-germ. și germ.-rom. revizit și completat de Dr. D. P. Barcianu. Partea I., română-germană	6.—	Grigorevici Em., Chipuri și graiuri din Bucovina	2.—	Proncu D. N., Arta de a se însura.	2.50
— Partea II., germană-română legat 9.40 broșurat	7.60	Grube A. W., Biografii romane, traduse de N. Petra-Petrescu	1.—	— Arta de a se mărita.	2.50
Barțiu George, Părți alese din Istoria Transilvaniei pe 200 de ani din urmă, (3 vol.) legat cor. 18.—, broșurat	13.—	Hințescu I. C., Proverbele Românilor	—60	Răicu T., Studii Literare, Chestiuni literare istorice, filologice și artistice.	1.50
Boiu Z., Cuvântări funebreale și memoriale	8.—	Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.40	Renaud G., Este omul liber, trad. de Marian și Mous	1.50
Bolô Henry, Tragedia Calvarului, tradusă în românește de Membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain“	2.—	Kneipp Sebast., Cură de apă.	—	Rusu V., Din trecutul Silvaniei, Legende, preț redus numai	—60
Bocso I. B., Florile inimii, poezii	1.—	Testamentul meu și conferențe publice, inventuri necesare pentru vindecarea boalelor și conservarea sănătății 2 vol.	9.—	Rusu-Sirianu I. Moara din vale (8 nuvele)	1.40
Bougaud E., Cartea durerii, tradusă din limba franceză de Iacob Afan Nicolescu	3.—	Lazu G. N., Ultima Haze, Poesii	1.50	Săineanu L. Dicționar universal al limbii române	7.50
Brănzeu Nic., Școalele din Blaj, studiu istoric	2.—	Ligouri A. M. de, Pregătire la moarte adevărată considerațiuni asupra maximelor eterne folosite de toți pentru meditare și preoților spre a predica	1.60	Scheffer R., Mizeria Regală I/II. broș.	—80
Brote Dr. A., Insofiriile de credit împrumutate cu însoțiri de consum etc., îndreptar practic pentru înființarea și conducerea acelor, după sistemul F. W. Raiffeisen	1.60	Maier, Dr. George, prof. de agricultură.	—	Secula Iudita n. Truța, Din vremuri apuse Severu Azent., Disertațiune Economică despre bunăstarea și folosul fărâșei cerată cu dulciul și cu stă rădă și despre zidirea Morilor	—1
Brote Eugen, Tinerii vitelor	—24	Manual complet de agricultură rațională: P. I. Agrolgia sau agricultura generală	5.—	Sima, Gr., Isvor de bunăstare sau mai multe sute de îndreptări și povești scurte și practice din economia de casă, grădinarie, igienă, economie de câmp și de vite, vieri, conservarea vinului, vinuri de poame, pomări albinărit și alte multe terene de deprindere. Ediție II.	1.—
— Trifoiul	—24	„ II. Fitotehnia sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu fânățele și pășunile	8.—	Sima Gr. al lui Ion, Ardeleanul glumeț sau 101 de Anecdote populare alese pe sprâncenă și întocmite din glumele lui Nenea Stan, ce-și rîde de toți.	—80
Buda Tit, Viesă știntilor	6.—	„ III. Zootehnia sau cultura vitelor, dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptărilor și cunoașterea lănei	8.—	Simionu T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Bunea Dr. A., Din Istoria Românilor. Episc. Ioan Inoc. Klein (1728—1751). Blaj 1900	4.—	„ IV. Economia rurală sau organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici, cu 35 figuri	8.—	Sinu R. Cartea stuparilor săteni cu mai multe ilustrații în text.	—70
Buculescu N. Marin, Religie și știință, încercare critică de morală-socială	—75	Măndrescu S. C., Elemente ungurești în limba română	3.—	Mongrafa comunei Orlat	—50
Carmen Sylva, Novele, trad. de Ionescu-Gion	5.—	Marian S. F. Nunta la Români. Studiu istorico-etnogr. compar.	8.—	Slavici I., Ardealul, studiu istoric	—50
— Bate la ușă	2.—	— Tradițiuni populare române, cuprinzând: Stefan Vodă și Sahastrul, Tolpa și Stefan Vodă, Stefan Vodă, Stefan Tomșa și Metropolitanul Crima, Feclorul Dedului	—30	— Novele, vol. I. și II.	4.—
— Versuri, trad. de A. Toma	—50	Maurier G. du., Trilby, Roman în românește de Afan de la Tuscia	2.—	— Sol și Haben, chestiunea Ovrelor din România	1.50
Cărpășan N., Monografia comunei Răhau Cincizeci de istorioare morale pentru băieți și băiete de amicul pruncilor F. H. cu 6 chipuri colorate, în legătură frumoasă	1.—	Miculescu G. T., Colecție de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economii, industriași, meseriași și comercianți	1.—	— Vatra părăsită	1.50
Clemence R., Mandrin, căpitănu bandiților, o novelă interesantă, tradusă de N. Petra-Petrescu	1.—	Mihailu Traian, Adieri — Poesii	1.—	Stamati Clurea Const. Caleidoscop literar. Fantasi, suveniri și episoade	8.—
Coșbuc G., Fire de Tort, versuri	2.50	Mihălii Dr., Diplome maramureșene din sec. XIV—XV. leg. 12 cor., broș.	10.—	Stavri Artur. Poesii. 1888—1894	8.—
— Sacotală, traducere liberă după Calidasa	5.—	Moldovan S., Teara Noastră, Descrierea părților Ardealului	2.—	Stoicescu Th. M. Poesii	1.20
— Balade și Idile	3.—	— Zarandul și Munții-Apuseni	2.—	Stoicescu S., Higiena copilului dela naștere până la 7-lea an al etății.	—80
— Reșoiul nostru pentru neatinare	1.—	Moldovan Margaretă, Din tainele vieții, povești și schițe	2.—	— Tractatul boalelor acute infectioase.	—60
— Poveștea unei Coroane de oțel	1.50	Muntean M., Legea veterinară și boalele contagioase	—80	Stupariu N., Extras din regulamentul de exercițiu militar și din regulamentul serviciului	—60
Costin I., Indreptar pentru întemeierea băncilor rurale după sistemul F. W. Raiffeisen	1.20	Muresian Dr. S. Iconologia Creștină occidentală și orientală, cu 32 figuri în text	4.—	Șulțiu Iosif St., „Din Memorii lui“, Partea a VI-a 1899	2.40
— Manual de stupărit cu 36 figuri în text	1.80	Negrescu G. Val. Dr. Despre friguri	—75	— Prin ce viețuiește omul	1.—
— Moara din Șigeti, roman, tom. I.	2.—	Negrușiu I. F., Manual de stilistică pentru clasele gimnasiale	2.60	Urechia V. A., Frați cu Frați Români la Roma în Octomvrie 1899, Dare de seamă cu 23 ilustrațiuni	3.50
Crăciun Vict., Novele și schițe. vol. I.—V. a Cristea, Proverbe	1.60	— Stilistica practică pentru felul de epistole, petițiuni, acte și documente	—80	Velceanu Mihail, Meditațiuni spirituale pentru înaintarea creștinismului adevărat și a cultului d-zece de casă	1.—
Dăianu Dr. E., Cronica anului 1848 p. I. (nr. 1—7 Martie—Septembrie)	3.60	Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40	— Doctrina fericirii ilustrată prin sentințe filosofice culese din scrierile celor mai celebri filosofi antici și moderni cu un adăug Colectiuni de 500 sentințe filosofice	1.—
Dante Alighieri, Divina comedie. Infernul, trad. de d-na Maria P. Chițiu	6.—	— Reprive din Paradoxe sociologice	—40	— Educațiunea de școală și acasă, compusă după datele, cunoștințele și experiențele educătorilor celor mai probați	—40
— Purgatoriul, trad. de aceeași	7.50	Noul Testament cu litere cirile	1.—	— Întemplarea curioasă, comedie în trei acte, imitată din italienește	—40
Dăuș L., Străbunii, roman original	4.—	Ollanescu C. D., Ad Pisones (Ars Poetica)	2.—	Verne J., Castelul din Carpați, roman din viața poporului românesc din Ardeal	1.60
Densușianu A., Valea vieții, cântece și epigrame	3.—	Orașul București cu un plan și 6 ilustrațiuni. (Articol repărit din Encicl. rom.)	1.—	Vilăhuta Al., Dan, roman	2.—
— Istoria limbii și literaturii române, Edițiunea II. broș.	4.50	Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII din 1886)	—10	Voniga D., Dor și Jale. poezii	2.40
— Optum, tragedie în 5 acte	1.50	Păcățian T. V., Libertatea, traducere	—2.10	— Vigia Dr. G., Boalele venice	—80
Densușianu O., Între două lumi, dramă în 3 acte în versuri	2.75	— Principiile politice (după Dr. F. de Holtzendorf).	4.—	— Higiena populară cu privire la săteanul român	2.—
Dinușeni, Alexandru Roman 1826—1897	—80	— Flori de toamnă, poezii	2.—	Xenopol A. D., Istoria Românilor din Dacia Traiană, 12 volume	12.—
Dobrogeanu-Gherea, Literatură și știință, 2 volume	5.—	— Scopul în dreptul I.	8.—		
Dopp Elias, Comasările, îndreptar practic	—80	— De pe la noi	2.—		
Două drame, lectură pentru tinerimea desecul femeiesc	—40	— Judecătorile cu jurați	—80		
Două raporturi de prefecti romani din anul 848	—80	— Buna chiverniseală	—40		
Lăpădat D., Esercițiile de stil în școala pop.	—30				
Dragoș Dr. J., Vivia sau biserica din cătăine, narare istorică	2.40				

6913/902.

280 3—3

Arverési hirdetmény.

Szebenvármegye nagyszabeni főszolgabíró járá-ába bekebelezett Boicza község tulajdonát képező „Tomnatic“, „Gireu“ és „Far casiu“ nevű erdőrészekben a földmívelésügyi m. kir. Minister Úr Ö nagyméltóságának 1895 évi augusztus hó 7-én 47523/I. 3 sz. a. kelt magas rendelete alapján mintegy 2129.91 kat hold területen mintegy 433 415 m² épület műszer és tűzfának alkalmas luczfenyőfa és mintegy 45.616 m² bükküzifa tövön az erdőben f. é. augusztus 30-án d. e. 9 órákor Boicza község házában zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen fog eladatni.

Kikiáltási ár 307.000 k.
Bánatpénz 30.700 k.
Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
Írásbeli zárt ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz csatolandó.

Az általános árverési és szerződési feltételek alulírt főszolgabírónál és a nagytalmási m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Szeben, 1902. évi augusztus hó 3-án.

Fabritius s. k,
főszolgabíró

Băieți de pravălie.

În pravălia de coloniale, fer și galanterie a subscrisului se primesc **2 băieți de pravălie**, Români, cari să aibă 1—2 clase civile, gimnasiale sau reale, să știe vorbi și scrie românește și ungurește. Cererile să se adreseze la

Ioan Comloși,
288 1—5 comerciant în Hunyad Dobra.

Contabil de partidă dublă,

correspondent de limba română sau volajor se oferă un comerciant român, care cunoaște în scris și vorbă limba germană, vorbește limbile slave și franceză și puțin ungurește.

Oferte să se adreseze la administrația „Tribunei“ sub „Poliglot“.

Esposiția Par's: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghetе și păpuci,

cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Înființat la anul 1832. — Depozitul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21. 216 9—52

Diareea

atât la copii cât și la viștrici încetează curând și sigur dacă se folosește

„Tannin-Sztraca“.

O bucată 40 bani

Se capătă

în toate farmaciile

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de nuvele și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela

Librăria
W. Krafft.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tigruri de vite boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

(Leuirea vitelor)

și

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stând cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Bela.

Ediția II. revăzută 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiiului.

Descrierea Ardealului

Cine vrea să cunoască frumoasa țara a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Eria și Iancu, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Teara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Mureșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 l. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate scrierile noastre au apărut în cuvinte elocvente aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Lipa română“, scrie între altele:

Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intrădever se simția la noi. Sperăm, că publicul cititor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.